

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–квітень 2021 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 квітня 2021 року становила 1660779 осіб.

Упродовж січня–березня 2021 року чисельність населення зменшилася на 5736 осіб. Порівняно з січнем–березнем 2020 року обсяг природного скорочення збільшився на 1056 осіб та становив 5642 особи.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 30 живонароджених.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в березні 2021 року становила 334,9 тис. осіб. У порівнянні з лютим 2021 року їх кількість у цілому по області збільшилась на 2,4 тис. осіб, або на 0,7%.

Суттєве збільшення показника відбувалось на підприємствах господарств: сільського, лісового і рибного (на 6,6%), державного управління та оборони, обов'язкового соціального страхування (на 6,5%), тимчасового розміщування й організації харчування (на 5,5%).

І, навпаки, вагоме зменшення показника спостерігалось на підприємствах надання інших видів послуг (на 3,6%), виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (на 2,9%), а також виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності (на 2,3%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника в березні 2021 року у 2,3 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (6000 грн) та становив 13721 грн, що на 10,5% більше, ніж у лютому 2021 року і на 19,0% – ніж у аналогічному місяці 2020 року.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (31473 грн), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (21523 грн), наукових досліджень та розробок (21309 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої становив 39–59% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, будівництва, а також господарств: сільського, лісового і рибного.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у березні 2021 року в порівнянні з лютим 2021 року збільшилась на 8,4%, а відносно березня 2020 року – на 10,0%. За січень–березень 2021 року по відношенню до аналогічного періоду 2020 року вона збільшилась на 9,6%.

Сума несплаченої заробітної плати за березень 2021 року збільшилась на 4,0 млн.грн, або на 4,4% та на 1 квітня 2021 року становила 93,3 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок квітня 2021 року становив 2,0% фонду оплати праці, нарахованого за березень.

На початок квітня 2021 року значна частина суми заборгованості припадала на виробництво хімічних речовин і хімічної продукції (22,5% загальної суми боргу по області), освіту (14,6%), транспорт, складське господарство, пошту та кур'єрську діяльність (12,2%).

На 1 квітня 2021 року вчасно не отримали заробітну плату 6,2 тис. працівників підприємств (1,9% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) у середньому по 14937 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників освіти (35623 грн), текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (33075 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (32892 грн), виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (24131 грн), а також професійної, наукової та технічної діяльності (23310 грн).

На 1 квітня 2021 року заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів становила 89,4 тис.грн.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області у січні–квітні 2021 року зросли на 5,2%. Одяг і взуття подорожчали на 8,7%, продукти харчування та безалкогольні напої – на 7,9%, товари та послуги у сфері транспорту – на 4,6%, а у сфері ресторанів та готелів – на 3,7%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива збільшилась на 3,1%. Ціни у сфері охорони здоров'я зросли на 2,7%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів

підвищилась на 2,6%, різних товарів та послуг – на 1,5%, послуг у сфері освіти – на 1,1%, у сферах зв'язку та відпочинку і культури – на 0,9% у кожній групі товарів. Предмети домашнього вжитку, побутової техніки та поточного утримання житла подорожчали на 0,6%.

Промисловість

У січні–квітні 2021 року порівняно з січнем–квітнем 2020 року **індекс промислової продукції** дорівнював 107,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зріс на 5,6%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції становив 105,2%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів обсяг виробництва зменшився на 13,1%.

У січні–квітні 2021 року вироблено 202,7 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 20,1 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 652,2 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 851,2 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 21,5 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 14,9 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 1360,5 т сухарів, сушок, грінок та виробів подібних підсмажених, 758,8 тис.дал вод натуральних, мінеральних негазованих.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції дорівнював 93,6%.

За чотири місяці 2021 року вироблено 58,4 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних, 7,9 тис.шт курток, піджаків та блейзерів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних або штучних, виробничих та професійних, 13,8 тис.шт футболок, майок й подібних виробів, трикотажних машинного або ручного в'язання.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зростання виробництва на 18,5%.

На підприємствах із виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції становив 97,8%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції збільшився на 7,4%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції дорівнював 75,9%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зростання виробництва на 7,4%.

За січень–квітень 2021 року виготовлено 32274,7 тис.шт бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних для транспортування або пакування продукції (скляних для сметани, йогурту тощо), місткістю 2 л і менше, з пластмас, 118,7 тис.т вапна негашеного, 11,4 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 81,1 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції дорівнював 112,1%.

З початку 2021 року вироблено 361,8 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім для двигунів), 6028,0 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших.

На підприємствах машинобудування обсяги виробництва збільшились на 12,5%.

За чотири місяці 2021 року випущено 2416 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 3336,7 тис.т провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених елементами з'єднувальними, 12956 шт турбокомпресорів одноступінчастих.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва збільшились на 12,9%.

За січень–квітень 2021 року вироблено 16236,5 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–квітні 2021 року **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–квітнем 2020 року становив 86,1%, у т.ч. на підприємствах – 78,1%, у господарствах населення – 92,5%.

У січні–квітні 2021 року реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 21,8 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 55,0 тис.т, яєць – 153,0 млн.шт. Порівняно з січнем–квітнем 2020 року загальні обсяги виробництва яєць зменшились на 30,7%, молока та м'яса – на 7,4% і 3,1% відповідно.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 64,1%, птиці – 22,5%, великої рогатої худоби – 9,1%.

У січні–квітні 2021 року в підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин порівняно з січнем–квітнем 2020 року зменшився на 22,7%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 75,7% (торік – 91,9%).

Станом на 1 травня 2021 року в усіх категоріях господарств нараховувалося 66,0 тис. голів овець та кіз

(на 9,6% менше, ніж на 1 травня 2020 року), 69,8 тис. голів великої рогатої худоби (на 16,5% менше) (у т.ч. корів – 36,7 тис. голів (на 14,1% менше)), свиней – 170,2 тис. голів (на 8,1% менше), птиці – 3263,1 тис. голів (на 20,8% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 77,1% (на 1 травня 2020 року – 79,8%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 84,7% (86,2%)), овець та кіз – 60,9% (64,1%), птиці – 59,1% (49,8%) і свиней – 35,7% (36,4%).

Загальний обсяг реалізації підприємствами (крім малих) власної виробленої продукції в січні–квітні 2021 року становив 5144,3 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 4635,1 млн.грн, тваринництва – 509,2 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, за січень–квітень 2021 року порівняно із січнем–квітнем 2020 року зросли на насіння культур олійних (у 2,3 раза), на яйця (у 2,2 раза), на культури зернові та зернобобові (на 48,4%), на культури овочеві (на 11,3%), на молоко та культури плодів та ягідні (на 9,3% по кожному з цих видів продукції), на тварини сільськогосподарські живі (на 7,0%).

На 1 травня 2021 року в підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 400,4 тис.т зерна (на 26,4% більше, ніж на 1 травня 2020 року), у т.ч. 303,8 тис.т пшениці, 47,4 тис.т ячменю, 27,4 тис.т кукурудзи. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 248,8 тис.т зерна (на 11,9% більше), у т.ч. 183,1 тис.т пшениці, 30,4 тис.т ячменю, 14,9 тис.т кукурудзи.

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–квітні 2021 року становив 608,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–квітнем 2020 року дорівнював 73,9%.

Нове будівництво становило 16,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, реконструкція та технічне переоснащення – 38,1%, ремонт (капітальний та поточний) – 45,1%.

Капітальні інвестиції

У січні–березні 2021 року підприємствами та організаціями Запорізької області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 3216,1 млн.грн **капітальних інвестицій**, що в 1,6 раза більше обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2020 року.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 72,3% загального обсягу. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 25,8% капітальних інвестицій. Частка запозичених коштів за рахунок кредитів банків та інших позик становила 1,0%.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (99,5% загального обсягу) освоєно в матеріальні активи, з яких у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 63,0% усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 32,1%. У нематеріальні активи вкладено 0,5% загального обсягу капітальних інвестицій.

Зовнішньоекономічна діяльність

У I кварталі 2021 року експорт **товарів** становив 961,3 млн.дол. США, або 134,6%, порівняно із I кварталом 2020 року, імпорт – 372,9 млн.дол., або 109,8%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 588,4 млн.дол.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,58 (у I кварталі 2020 року – 2,10).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 131 країни світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогочінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти, продукти рослинного походження.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із I кварталом 2020 року збільшилась частка чорних металів з 51,3% до 57,6%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 6,9% до 7,3%, руд, шлаку і золи – з 3,3% до 5,3%. Натомість зменшилась частка механічних машин з 11,5% до 8,9%, зернових культур – з 9,7% до 4,9%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу (ЄС) становив 285,1 млн.дол., або 29,7% загального обсягу експорту та збільшився порівняно із I кварталом 2020 року на 60,5%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 46,0%, руди, шлак і зола – 17,2%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 10,6%, залишки і відходи харчової промисловості – 3,8%, зернові культури – 3,7% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Польщі, Іспанії, Італії, Чехії, Німеччини. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Туреччини, Російської Федерації, США, Китаю, Індії, Північної Македонії, Об'єднаних Арабських Еміратів.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно із I кварталом 2020 року збільшився експорт товарів до Північної Македонії в 4,6 раза, Польщі – в 2,5 раза, США – в 2,1 раза, Іспанії – в 2 рази, Чехії – на 78,8%, Туреччини – на 74,2%, Індії – на 53,4%, Німеччини – на 33,4%, Російської Федерації – на 30,5%, Об'єднаних

Арабських Еміратів – на 6,2%, зменшився експорт товарів до Китаю – на 20,1%, Італії – на 5,8%.

Оснoву товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, мінеральні продукти, недорогocінні метали та вироби з них, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти I кварталу 2020 року збільшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 11,5% до 20,8%, механічних машин – з 11,7% до 18,2%, засобів наземного транспорту, крім залізничного – з 4,2% до 6,6%, риби і ракоподібних – з 5,2% до 6,4%, чорних металів – з 5,0% до 5,7%.

Імпорт товарів із країн ЄС становив 110,6 млн.дол., або 29,7% загального обсягу та зменшився проти I кварталу 2020 року на 33,9%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: механічні машини – 33,0%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 10,2%, мідь і вироби з неї – 5,5%, добрива – 3,9% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини та Польщі. Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США, Казахстану, Грузії.

Порівняно із I кварталом 2020 року імпорт товарів збільшився з Грузії в 6,9 раза, Китаю – в 2,1 раза, Казахстану – на 95,7%, Польщі – на 74,7%, Російської Федерації – на 50,3%, Туреччини на – 42,6%. Однак менше ввезено товарів з Німеччини в 2,8 раза, США – на 30,7%.

У I кварталі 2021 року експорт **послуг** становив 31,3 млн.дол., або 89,7% порівняно із I кварталом 2020 року, імпорт – 6,1 млн.дол., або 199,1%. Позитивне сальдо становило 25,2 млн.дол. (у I кварталі 2020 року також позитивне – 31,8 млн.дол.)

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 5,13 (у I кварталі 2020 року – 11,26).

Зовнішньоторговельні операції проводилися із партнерами із 90 країн світу.

У I кварталі 2021 року найбільші обсяги експорту припадали на послуги у сфері телекомунікації комп'ютерні та інформаційні, з ремонту та технічного обслуговування, транспортні та пов'язані з подорожами.

У загальному обсязі експорту порівняно із I кварталом 2020 року збільшилась частка послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних з 22,7% до 33,3%, транспортних – з 7,0% до 16,3% та пов'язаних з подорожами – з 9,7% до 12,4%.

Обсяг експорту послуг до країн ЄС становив 9,3 млн.дол., або 29,7% загального обсягу експорту та зменшився порівняно із I кварталом 2020 року на 20,2%.

Найбільші обсяги експорту країнам ЄС склали послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні, транспортні, з ремонту та технічного обслуговування, з переробки матеріальних ресурсів.

Серед країн-членів ЄС найбільші операції з експорту послуг здійснювалися з Чехією, Кіпром, Литвою, Фінляндією. Серед інших країн світу найбільше надавалися послуги Сингапуру, США, Російській Федерації, Об'єднаним Арабським Еміратам, Індії.

Серед країн-партнерів зріс експорт послуг до Литви в 12,3 раза, Кіпру – в 2,3 раза, Індії – на 39,7%, США – на 35,8%. Натомість спостерігалось зменшення обсягів послуг до Фінляндії в 2,4 раза, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 41,7%, Сингапуру – на 24,0%, Чехії – на 15,2%, Російської Федерації – на 15,1%.

Оснoву структури імпорту у I кварталі 2021 року склали ділові послуги, роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності, транспортні, з ремонту та технічного обслуговування.

У загальному обсязі імпорту збільшилась частка транспортних послуг з 4,4% до 13,8%, з ремонту та технічного обслуговування – з 2,6% до 10,5%. Натомість зменшилась частка ділових послуг з 53,8% до 41,1%, роялті та інших послуг, пов'язаних з використанням інтелектуальної власності – з 22,4% до 22,3%.

Імпорт послуг з країн ЄС становив 2,8 млн.дол., або 45,9% загального обсягу та збільшився проти I кварталу 2020 року на 79,5%.

Найвагоміші обсяги імпорту послуг з країн ЄС склали роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності, ділові, транспортні, у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні.

Серед країн ЄС найвагоміші обсяги послуг були одержані з Данії, Німеччини, Бельгії. Серед інших країн світу найбільші обсяги послуг імпорту надавалися Російською Федерацією, Швейцарією, Об'єднаними Арабськими Еміратами, Єгиптом та США.

Порівняно із I кварталом 2020 року імпорт послуг збільшився з Єгипту в 177 разів, Об'єднаних Арабських Еміратів – у 30,2 раза, США – в 25,8 раза, Бельгії – в 25,4 раза, Швейцарії – в 10,4 раза, Данії – в 5,6 раза, Німеччини – на 88,6%, зменшився імпорт послуг з Російської Федерації на 32,1%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібно́ї торгівлі, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2021 року становив 18949,7 млн.грн, що на 16,2% більше обсягів січня–квітня 2020 року.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2021 року становив 13453,9 млн.грн і в порівнянних цінах на протипагу січню–квітню 2020 року збільшився на 12,9%. Роздрібний товарооборот за квітень 2021 року становив 3471,0 млн.грн і в порівнянних цінах відносно квітня 2020 року збільшився на 26,0%, попереднього місяця зменшився на 6,1%.

Транспорт

У Запорізькій області в січні–квітні 2021 року підприємствами транспорту перевезено 5,9 млн.т вантажів, що на 9,0% більше обсягу січня–квітня 2020 року. **Вантажообіг** становив 3310,9 млн.ткм і збільшився на 14,4%.

Залізничним транспортом відправлено 4239,7 тис.т вантажів (на 0,5% більше обсягу січня–квітня 2020 року). Збільшилося відправлення кам'яного вугілля в 12,9 разів, добрив – в 1,6 разів, руди залізної і марганцевої – на 4,5%, чорних металів – на 2,9%. У той же час зменшилося відправлення коксу на 7,9%, зерна і продуктів перемолу – на 9,3%, будівельних матеріалів – на 16,4%, брухту чорних металів – в 1,8 разів, нафти і нафтопродуктів – у 6 разів. Вантажообіг збільшився на 13,9% та становив 2980,7 млн.ткм.

Автомобільним транспортом у січні–квітні 2021 року перевезено 1543,0 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–квітнем 2020 року на 43,5% більше) та виконано вантажообіг в обсязі 324,6 млн.ткм (на 20,6% більше).

Протягом січня–квітня 2021 року послугами пасажирського транспорту скористалися 21,0 млн. пасажирів (72,0% обсягу січня–квітня 2020 року) та виконано **пасажиροобіг** в обсязі 309,7 млн.пас.км (65,2%).

У січні–квітні 2021 року послугами автомобільного транспорту скористалися 14,6 млн. пасажирів, що становило 73,8% показника січня–квітня 2020 року.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–квітні 2021 року порівняно з січнем–квітнем 2020 року зменшився на 35,6% і становив 5,2 млн. пасажирів.

Головне управління статистики у Запорізькій області